

A BIZOTTSÁG (EU) 2019/1132 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2019. július 2.)****az ír marha- és borjúhúságazat termelőinek nyújtott ideiglenes rendkívüli alkalmazkodási támogatásról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre és különösen annak 221. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Számos tényező, különösen a harmadik országok piacaihoz való hozzáférés korlátozott mivolta és a csökkenő belföldi fogyasztás miatt a marha- és borjúhúságazat hagyományosan a legsérülékenyebb agrár-élelmiszeripari ágazatnak számít. Ezenkívül újabban további kihívást jelentenek az ágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz való hozzájárulásával kapcsolatos aggodalmak.
- (2) A marha- és borjúhúságazat szerkezeti okokból, főként a termelési ciklus hosszúsága és a külterjes gazdálkodás magas költségei miatt eleve kiszolgáltatott helyzetben van. A már említett tényezőkön kívül a közelmúltban tovább súlyosbította a helyzetet az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének lehetősége és az azzal kapcsolatos bizonytalanság, hogy a kilépést követően milyen vámtarifa lesz érvényes az országra. Az Egyesült Királyság marha- és borjúhúspiaca az uniós marha- és borjúhúságazat egészének fenntarthatósága szempontjából meghatározó fontosságú, kiemelt piac. Emellett az ágazatnak azzal is szembe kell néznie, hogy a kereskedelmi partnerek az uniós piacokhoz való fokozott hozzáférésre törekednek.
- (3) Ezek a problémák az írországi marha- és borjúhúságazat esetében fokozottan jelentkeznek. Írországból a marha- és borjúhústermelés az ország szegényebb régióinak kis méretű gazdaságaiban összpontosul, ahol korlátozottan állnak rendelkezésre alternatív termelési formák. Az írországi marhahúsárak éveken át tartó stagnálását követően az elmúlt év során a bruttó haszonkulcs 11–19 %-kal csökkent, a legnagyobb veszteségeket pedig az anyateheneket nevelő mezőgazdasági üzemek szenvedték el.
- (4) Írországból a marha- és borjúhúságazat egyszerre nagy méretű és rendkívül exportfüggő. 6 tonna megtermelt marhahúsból 5 tonna exportra kerül, és ezen export közel 50 %-a az Egyesült Királyságba irányul. Az utóbbi kilépésével kapcsolatos bizonytalanság lefelé nyomja az árakat, és még inkább megnehezíti a marhahústermelők helyzetét Írországból. Mínderre valójában már az Egyesült Királyság kilépésének korábban bejelentett időpontját megelőző hónapokban sor került.
- (5) Az írországi külterjes szarvasmarha-tenyésztési rendszerben a piac kiigazítása csak különösen lassan történhet, mivel az állatokat jellemzően egy későbbi életkorban, 18–30 hónaposan vágják le. Ez a sajátos termelési rendszer jól igazodik az Egyesült Királyság marhahúspiacának elvárásaihoz. Az új piacok megnyitására irányuló erőfeszítéseket továbbra is hátráltatják különösen az elavult állategészségügyi követelményekkel kapcsolatos, harmadik országbeli korlátozások.
- (6) Az ír termelők fent említett sajátos problémái fényében az uniós marha- és borjúhúságazat piaci stabilitása szempontjából az Uniónak érdekében áll az ír marhahúspiac ellenálló képességét megerősítő intézkedéseket elfogadni. Mivel fontos elkerülni, hogy az ír marhahúságazatban tapasztalt árleszorító hatás más tagállamokba is továbbgyűrűzzön, az említett problémák az 1308/2013/EU rendelet 221. cikke értelmében egyedi problémáknak minősülnek. Ezek az egyedi problémák nem kezelhetők az említett rendelet 219. vagy 220. cikke alapján hozott intézkedésekkel. Egyrészt nem kötődnek kifejezetten jelentős piaci zavarhoz vagy annak veszélyéhez. Másrészt az e rendeletben előírt intézkedések nem kapcsolódnak egy betegség terjedése elleni fellépéshez.
- (7) Emellett a közös agrárpolitika keretében rendelkezésre álló eszközök, mint például az állami intervenció és a magántárolási támogatás, nem megfelelő intézkedések az ír marha- és borjúhúságazat szükségleteinek kielégítésére. Ezért helyénvaló Írország számára pénzügyi támogatást nyújtani a szóban forgó ágazat azon termelőinek megsegítése céljából, akik az ellenálló képességük és fenntarthatóságuk javítását célzó intézkedéseket hoznak, például a termelést az Egyesült Királyságon kívüli országok piaci követelményeihez igazítják.

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

- (8) Az Írország számára rendelkezésre bocsátott uniós támogatásnak figyelembe kell vennie az ír marha- és borjúhúságazat főbb jellemzőit, beleértve a szakosodott szarvasmarha-tenyésztők ágazaton belüli arányát és az ágazatnak a kivitelben jelentkező zavarokkal szembeni kiszolgáltatottságát.
- (9) Marha- és borjúhúságazata hosszú távú életképességének megőrzése érdekében Írországnak a termelés csökkentésére és az ágazat szerkezetátalakítására irányuló, a következők közül egy vagy több tevékenységen alapuló intézkedéseket kell kidolgoznia: a környezeti és gazdasági fenntarthatóság előmozdítása, új piacok kialakítása, valamint a marha- és borjúhús minőségének javítása.
- (10) Írországnak a támogatást objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján kell elosztania, egyúttal pedig biztosítania kell, hogy a támogatás végső kedvezményezettjei a marha- és borjúhúságazatbeli termelők legyenek, továbbá elkerülhető legyen a piac és a verseny torzulása.
- (11) mivel az Írország számára elkülönített összeg a marha- és borjúhúságazatban működő mezőgazdasági termelői tényleges költségeinek csak egy részét kompenzálja, Írország számára helyénvaló lehetővé tenni, hogy e mezőgazdasági termelők számára – ugyanazon feltételek, azaz objektivitás, megkülönböztetésmentesség és a versenytorzulás elkerülése mellett – kiegészítő támogatást nyújtson.
- (12) Annak érdekében, hogy Írország a támogatás elosztásakor az adott körülmények függvényében rugalmasan tudjon eljárni, lehetővé kell tenni számára, hogy a támogatást az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott egyéb támogatással halmozza.
- (13) Az 1308/2013/EU rendelet 221. cikkével összhangban e rendelet alkalmazását a hatálybalépésétől számított legfeljebb 12 hónapos időszakra indokolt korlátozni. Helyénvaló, hogy az Írország által az említett időszakot követően a kedvezményezetteknek teljesített kifizetések ne legyenek jogosultak uniós finanszírozásra.
- (14) A rendelkezésre álló összegek átláthatóságának, ellenőrzésének és megfelelő kezelésének biztosítása érdekében Írországnak a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania bizonyos információkat, különösen a meghozandó konkrét intézkedésekről, a támogatás elosztásának kritériumairól, valamint az érintett piacon a versenytorzulás elkerülése érdekében hozott intézkedésekről.
- (15) Annak érdekében, hogy a termelők mihamarabb megkaphassák a támogatást, Írország számára indokolt lehetővé tenni e rendelet késedelem nélküli végrehajtását. Ezért e rendeletet a kihirdetését követő naptól indokolt alkalmazni.
- (16) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

- (1) Írország számára összesen 50 000 000 EUR összegű uniós támogatás áll rendelkezésre abból a célból, hogy a (2)–(5) bekezdésben megállapított feltételek mellett rendkívüli alkalmazkodási támogatást nyújtson a marha- és borjúhúságazatban működő mezőgazdasági termelői számára.
- (2) Írország a rendelkezésre álló összeget a (3) bekezdésben említett intézkedésekre használja fel. Az intézkedéseket objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján kell meghoznia oly módon, hogy a kapcsolódó kifizetések ne eredményezzenek versenytorzulást.
- (3) Az Írország által hozott intézkedések célja a marha- és borjúhúságazat termelésének csökkentése vagy szerkezetének átalakítása, valamint a következő célkitűzések közül egy vagy több kell, hogy legyen:
 - a) a marha- és borjúhúságazatban működő minőségrendszerek vagy a minőség és a hozzáadott érték előmozdítását célzó projektek végrehajtása;
 - b) a piaci diverzifikáció előmozdítása;
 - c) a mezőgazdasági termelők környezeti, éghajlati és gazdasági fenntarthatóságának védelme és javítása.
- (4) Írország gondoskodik arról, hogy amennyiben az uniós támogatás kifizetéseinek közvetlen kedvezményezettjei nem a marha- és borjúhúságazat mezőgazdasági termelői, az uniós támogatás gazdasági előnyeit teljes egészében a szóban forgó termelők javára érvényesíti.

(5) Írországnak a (3) bekezdésben említett intézkedések keretében teljesített kifizetésekhez kapcsolódó kiadásai csak abban az esetben jogosultak uniós támogatásra, ha e kifizetésekre legkésőbb 2020. május 31-ig sor kerül.

(6) Az e rendelet szerinti intézkedések halmozhatók az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott más támogatással.

2. cikk

Írország az 1. cikkben meghatározott összeg 100 %-ának megfelelő összeghatárig – objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján – az 1. cikk alapján hozott intézkedéseket kiegészítő nemzeti támogatást nyújthat, feltéve, hogy a kapcsolódó kifizetések nem eredményezik a verseny torzulását.

Írország a kiegészítő támogatást legkésőbb 2020. május 31-ig folyósítja.

3. cikk

Írország értesíti a Bizottságot az alábbiakról:

a) haladéktalanul, de legkésőbb 2019. július 31-ig:

- i. a meghozandó intézkedések leírása;
- ii. a támogatásnyújtás módjának meghatározásához alkalmazott kritériumok;
- iii. az intézkedések tervezett hatása;
- iv. a tervezett hatás elérésének ellenőrzésére szolgáló intézkedések;
- v. a versenytorzulást megakadályozására szolgáló intézkedések;
- vi. a 2. cikk alapján nyújtott kiegészítő támogatás mértéke.

b) legkésőbb 2020. július 31-ig az intézkedésenként kifizetett teljes összegek (az esetnek megfelelően uniós támogatás és kiegészítő támogatás szerinti bontásban), továbbá a kedvezményezettek száma és típusa, valamint az intézkedés hatásosságának értékelése.

4. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2019. július 2-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Jean-Claude JUNCKER
